

LIEDJES UIT-DE ONDERWIJSPRODUKTIES

voor de manifestatie PROLOOG - HET EINDE

1.
ER FIETST EEN VADER LANGS DE SCHOOL
Jan Cornelis, Nienke, Hellen en Jan - zang.
Jan - gitaar.
Peter - mandoline.

Dit is het openingslied van het programma "Een vier is een vier of niets is onrechtvaardiger dan ongelijken als gelijken te behandelen uit '71. Dat was niet het eerste discussieprogramma dat Proloog maakte' voor onderwijzers, studenten P.A. en ouders, die bij het onderwijs betrokken wilde zijn. Al in seizoen '69-70 werd "Afbraak" gemaakt, dat ook meteen het eerste politieke stuk van het gezelschap was. En na "Een 4 is een 4" volgden nog in '74 "Wie wordt wijzer van het onderwijs" in '77 "Onderwijs, een onvoldoende"? In '79 "Geen Vingers, dan gaan we verder" en het afgelopen seizoen bracht "De tafel van bezuiniging". Als je de inhoud van al die onderwijsdiskussieprogramma's in 14 jaar nader bekijkt, merk je dat er een treffende parallel zit in de ontwikkeling van de onderwijsoppositie en in Proloog's theaterwerk. Zo hoorde je in het onderwijs in '71 de roep om andere, om politieke lesinhouden en Proloog zong in "Een 4 is een 4" het volgende liedje:

2.
TOMMIE
Jan - gitaar en zang.
Peter trommel.

Voor de ware liefhebbers van de ongenueanceerde stellingname volgt nu een lekkernij: het liedje "DE TAART". Geschreven voor "Een 4 is een 4" kwam het echter in de voorstelling voor middelbare scholieren "Veel groeten, we maken het best" terecht. Er valt veel te zeggen voor de stelling, dat er sinds '72 veel veranderd is in het onderwijs en dat dat liedje verouderd is, maar de bezuinigingshysterie van Deetman gaat er voor zorgen, dat die oude verhoudingen terug gaan keren in de school. De verhoudingen, bezongen in:

3.
DE TAART
Hellen en Jan - zang.
Peter - gitaar.

Ik heb hier rond ons een aantal relekwieën - sorrie - rekwisieten verzameld uit vroegere programma's., (wijs ze en vertel uit welk programma). Maar het meest berucht waren we in rekwisieten die de meerwaarde en andere abstrakties uit de ekonomie uitlegden aan ons publiek. Wij legden het ontstaan van de meerwaarde uit met een worst, een verpakt gesneden wit, een punniktouwtje, een bascule, noem maar op. Wat dat betreft hebben we onze sporen wel verdiend in de produktie van leermiddelen. Waarom leg je van die abstrakties uit ? Er zijn kennelijk tijden, waarin mensen er grote behoeften aan hebben, Om die dingen te snappen. Want daarin waren wij bepaald niet de eersten Zo vonden we bij het maken van "De overval op het pakhuis" een rederijkersspel uit de zestiende eeuw, dat uitlegde hoe de handelaren in tijden van overvloed het graan vasthielden om in tijden van schaarste de prijs op te drijven. "'t Spel van 't cooren" heette het en we hebben het met deze prachtige poppen van Marjan van der Reit voor de kinderen van 1976 gespeeld. Marjan in een van die vele free-lance kunstenaars, die met het opheffen van Proloog een van de kansen, op werk vernietigt ziet worden. Graag een applaus voor al die mensen - beeldende kunstenaars en muzikanten, die de afgelopen jaren de meest prachtige dingen voor het gezelschap gedaan hebben.

4.

VRIJE EXPRESSIE

Jan en Peter - zang.

Peter - gitaar.

Een liedje dat geschreven is voor "Wie wordt wijzer van het onderwijs" in '74, maar nooit gebruikt. Zo ligt er heel veel in de kasten her en der van Proloogmedewerkers. Er werd zoveel verzonnen, dat het allemaal, niet in een stuk van 1½ uur kon. Om te tonen wat voor parels er te vinden zijn, als mensen dadelijk hun papieren op orde gaan brengen, hebben we dit lied gezongen. Een lied, dat overigens best in contrast staat met het volgende liedje. "Meisje, doe je best" uit "Geen Vingers" uit '79. Maar ja, in de tussenliggende jaren is er in het gezelschap veel strijd gestreden en met name vrouwenstrijd.

5.

MEISJE DOE JE BEST

Nienke- zang

Peter - gitaar

6.

BERRIE'S LIEDJE

Jan - zang en gitaar.

Peter - mandoline.

Dat was "Berrie's liedje" uit "Vingers". Berrie liep stage bij Proloog en had te voren op de P.A. gezeten. En zijn ervaringen hebben we aangehoord en dankbaar op rijm gezet. In "Vingers" zijn ook de eerste sporen van de flikkerstrijd in het werk van Proloog te vinden. Joop Keesmaat deed bij 't maken van dat stuk de ontdekking, dat ie jarenlang van alles gespeeld had, behalve een flikker. En dat gemis heeft ie meteen ingehaald in "Vingers", waarin hij nadrukkelijk zichzelf was. En hij zong ook dit lied:

7.

CHARLES

Peter - zang en gitaar.

We moesten het kort houden, dus dit wordt alweer het laatste liedje. Het komt uit de "Pais en Vreeselijkshow" uit '79. Een akt die we op alle universiteiten van Nederland gespeeld hebben in 't kader van de akties tegen de toenmalige bezuinigingen.

Ik heb de tekst van de coupletten wat aangepast. Het refrein mogen jullie meezingen:

8.

SNIJLIED

Jan - zang.

Peter - gitaar.

Omdat onze betrokkenheid met het onderwijs niet ophoudt, nu Proloog opgeheven is, meenden we een forumdiskussie over de gevolgen van de bezuinigingen op het onderwijs te moeten organiseren. Drs. van Broekhoven, een bezielende kracht in het Eindhovense onderwijs, hebben bereid gevonden om een aantal deskundigen achter de tafel te verzamelen. We maken de forumtafel nu klaar en in 5 minuten kunt u dan aanwezig zijn bij Proloog's laatste onderwijsdiskussieprogramma: **DE TAFEL VAN BEZUINIGING.**

SNIJLIED

*als je 't van de kant bekijkt van de ondernemerskliék
is dat hele onderwijs niet zo bijster effectief
want het onderwijsbudget graait diep in de belastingpot
en de school leidt met die centen dure werkelozen op*

*dus is er nog maar een ding wat 'm rest
resoluut grijpt de bewindsman naar het mes*

*maar als je deze rozenstruik wilt snoeien
excellentie, weet dan wat je doet
de rozen komen terug, veel groter en veel rooier dan ze waren
zetten heel de tuin in felle gloed*

*och er is wat afgesappeld dagelijks in 't klaslokaal
in het team en met de ouders in de bond er tegenaan
en 't begon ook te verand'ren - de school werd minder a-sociaal
en dat zagen de regenten maar met lede ogen aan*

*dus is er nog maar een ding wat 'm rest
resoluut grijpt de bewindsman naar het mes*

*maar als je deze rozenstruik wilt snoeien
excellentie, weet dan wat je doet
de rozen komen terug, veel groter en veel rooier dan ze waren
zetten heel de tuin in felle gloed*

*hij heet Brinkman of heet Deetman en dat politieke beest
"heeft ooit nog een boek gekocht" of is "ooit zelf op school geweest"
op z'n hart 'n kalkulator in z'n hoofd 't partijprogramma
legt in naam van de vooruitgang de ontwikkelingen lam*

*hij weet wat ie moet doen, hij kent z'n les
resoluut grijpt de bewindsman naar 't mes*

*maar als je deze rozenstruik wilt snoeien
excellentie, weet dan wat je doet
de rozen komen terug, veel groter en veel rooier dan ze waren
zetten heel de tuin in felle gloed*